

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **JUDr. L. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 1. 2025, č. j. 19 Ad 24/2024-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým městský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2024, č. j. OSZ-49366-119/M-Ká-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[2] Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“), za použití § 29, § 33, § 34 a § 74 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), námitky stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra, orgánu sociálního zabezpečení ze dne 25. 3. 2024, č. j. OSZ-49366-118/D-Br-2024. Tímto rozhodnutím správní orgán podle § 86 odst. 1 a 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení zvýšil stěžovateli starobní důchod od splátky na měsíc leden 2024 na částku 18 536 Kč měsíčně. Vzhledem k tomu, že starobní důchod je stěžovateli vyplácen v souběhu s vdoveckým důchodem, který k 1. 1. 2024 činí částku 2 832 Kč měsíčně, stanovil správní orgán, že náleží stěžovateli od 1. 1. 2024 celkem 21 368 Kč měsíčně.

[3] V **žalobě** stěžovatel namítal, že rozhodnutí správního orgánu je v rozporu s § 51 odst. 1 a 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, neboť zde není uvedeno

rodné číslo stěžovatele. Dále stěžovatel namítal chybu v poučení prvostupňového rozhodnutí, neboť je v něm sice uvedena lhůta, ve které je možné námitky podat, ale není uvedeno, od kterého dne se lhůta počítá. Poučení je též v rozporu i s § 88 odst. 4 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení; o námitkách nerozhoduje fyzická osoba, ale určený správní úřad, který vykonává funkci orgánu sociálního zabezpečení, obdobně jako ČSSZ. Z vad v poučení stěžovatel dovozuje nicotnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[4] Dále stěžovatel spatřoval nicotnost rozhodnutí v absenci věcné příslušnosti správního orgánu I. stupně; dle názoru stěžovatele rozhodnutí vydala neexistující instituce, neexistující správní úřad, který nemůže používat právní předpisy o sociálním zabezpečení a u kterého stěžovatel není pojištěn z důchodového pojištění. Ministerstva nerozhodují o dávkách důchodového pojištění a tyto dávky ani nevyplácejí; podle § 5 písm. a) bod 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení rozhodují úřady ČSSZ. Jestliže o vdoveckém důchodu rozhodovala instituce, která vykonává funkci orgánu sociálního zabezpečení, tj. ČSSZ, která je správním úřadem zřízeným podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, a oborem státní služby je sociální pojištění, musí obdobná instituce, která vykonává funkci orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra rozhodovat i o zvýšení starobního důchodu a vdoveckého důchodu. Tím správním úřadem je odbor sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, který není podřazen pod ministra vnitra ani náměstka ministra vnitra, ale je podřazen pod státního tajemníka v Ministerstvu vnitra. Tím je znemožněno, aby Ministerstvo vnitra rozhodovalo nebo zasahovalo do řízení ve věcech důchodového pojištění.

[5] **Městský soud** žalobu považoval za nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), napadeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že stěžovatel nezpochybnil samotné výpočty starobního a vdoveckého důchodu, ale formální aspekty rozhodování žalovaného. Námitku nicotnosti rozhodnutí z důvodu jeho vydání neexistujícím orgánem městský soud neshledal důvodnou. Konstatoval, že Ministerstvo vnitra bylo zřízeno v souladu s čl. 79 odst. 1 Ústavy a zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Podle § 3 odst. 3 písm. d) zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 2023, je Ministerstvo vnitra orgánem sociálního zabezpečení. Podle § 9 odst. 1 písm. b) a odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení Ministerstvo vnitra rozhoduje mimo jiné o dávkách důchodového pojištění příslušníků Policie České republiky a provádí jejich výplatu. Z uvedeného je dle soudu zřejmé, že v posuzované věci rozhodoval existující správní orgán, a to v rámci své pravomoci svěřené mu zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Bližší označení žalovaného jako „*orgánu sociálního zabezpečení*“ je třeba chápat jako vymezení, v rámci jaké působnosti žalovaný jednal, jelikož jako ústřední správní úřad vykonává působnost na řadě různých úseků státní správy. V daném správním řízení v prvním stupni pak rozhodovala vedoucí oddělení realizace dávek odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra a v řízení o námitkách ředitel odboru sociálního zabezpečení, což odpovídá jejich kompetencím, jak jsou vymezeny v organizačním řádu; městský soud provedl rozhodné pasáže organizačního řádu k důkazu.

pokračování

[6] Stěžovatel se dále při jednání domáhal sdělení, u kterého orgánu je důchodově pojištěný. K tomu městský soud uvedl, že stěžovatel je účasten systému důchodového pojištění v České republice; nositelem důchodového pojištění je stát, o dávkách důchodového pojištění pak rozhoduje ČSSZ, pokud zákon nestanoví jinak, jako je tomu právě v případě příslušníků Policie České republiky.

[7] Konečně městský soud konstatoval, že nicotnost nezpůsobuje ani neuvedení rodného čísla stěžovatele ve správních rozhodnutích. Uvedení rodného čísla není nezbytnou náležitostí rozhodnutí o starobním důchodu, přičemž stěžovatel je v rozhodnutích jednoznačně identifikován jinými údaji. Stěžovatelem zmíněný § 51 odst. 1 a 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení stanovuje povinnost žadatelům o důchod, nikoliv správním orgánům. Soud neshledal důvodnou ani námitku, že poučení v prvostupňovém rozhodnutí je v rozporu s § 88 odst. 4 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, neboť o lhůtách, ve kterých bude o námitkách rozhodováno, není třeba účastníka poučovat (§ 86 odst. 6 téhož zákona *a contrario*).

[8] Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu **kasační stížností**, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel považuje kasační stížnost za přijatelnou, neboť přesahuje jeho vlastní zájmy; netýká se jen jeho samotného, ale řízení ve věcech důchodového pojištění každého občana, který je pojištěn z důchodového pojištění u správního úřadu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti opětovně namítá, že o dávkách důchodového pojištění za stát rozhoduje a tyto dávky vyplácí výlučně „*odbor sociálního zabezpečení MV*“. Stát o dávkách důchodového pojištění rozhoduje prostřednictvím správních úřadů zřízených zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě, jejichž oborem je sociální pojištění. V dané věci však rozhodoval „*orgán sociálního zabezpečení MV*“, který dle stěžovatele není ani součástí ministerstva, ale soukromou institucí ředitele odboru sociálního zabezpečení MV a vykonává funkci odboru sociálního zabezpečení MV v rozporu s právními předpisy o důchodovém pojištění, i v rozporu s čl. 1 a 30 Listiny základních práv a svobod („Listina“). Tím, že soud napadené rozhodnutí aproboval, porušil kromě Listiny rovněž základní zásadu rovného zacházení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení. Příslušnou institucí podle uvedeného nařízení je ta, u které je dotyčná osoba pojištěna v době podání žádosti o dávku; v posuzované věci je to odbor sociálního zabezpečení MV. Stěžovatel se domnívá, že došlo k nerovnosti u všech občanů, kteří jsou pojištěni z důchodového pojištění u odboru sociálního zabezpečení MV ve srovnání s občany, kteří jsou pojištěni u správních úřadů vykonávajících funkci orgánů sociálního zabezpečení a jimž je umožněno používat právní předpisy o důchodovém pojištění, rozhodovat o dávkách důchodového pojištění a tyto dávky vyplácet.

[10] Z uvedeného stěžovatel dále dovozuje nejasnost v označení žalovaného; není jasné, u jakého orgánu mají pojištěnci odboru sociálního zabezpečení MV podat námitky podle § 88 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Městský soud pochybil, pokud se touto otázkou nezabýval. Městskému soudu stěžovatel rovněž vytýká, že vyhlásil již předem připravený rozsudek a na závěr jednání neudělil stěžovateli závěrečné slovo. Soud

tak neukončil dokazování ani neukončil řízení ve věci a porušil základní právo stěžovatele na spravedlivý proces.

[11] **Žalovaný** ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje s právním názorem městského soudu v napadeném rozsudku. Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí totožnou argumentaci, kterou již uvedl v žalobě. Žalovaný připomíná, že ministerstvo vnitra je podle § 3 odst. 3 písm. e) zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, orgánem sociálního zabezpečení. Podle § 9 odst. 2 rozhoduje o dávkách důchodového pojištění příslušníků Policie české republiky, příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci. Předmět činnosti odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, tj. mj. plnění funkce orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra vymezuje čl. 33 nařízení Ministerstva vnitra a společného služebního předpisu nejvyššího státního tajemníka a státního tajemníka v Ministerstvu vnitra č. 8/2025 o organizačním řádu Ministerstva vnitra, který je v účinnosti od 1. dubna 2025 [čl. 33 odst. 1 písm. a) a čl. 33 odst. 1 písm. d)]. Podle čl. 33 odst. 4 citovaného nařízení je pak vymezena působnost jednotlivých oddělení odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra. Žalovaný navrhuje, aby byla podaná kasační stížnost jako nedůvodná zamítnuta.

[12] **Nejvyšší správní soud** nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel doložil, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Vzhledem k tomu že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jelikož pokud by tomu tak nebylo, musela by být v souladu s uvedeným ustanovením odmítnuta jako nepřijatelná.

[14] Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, a to tak, že jsou jeho znaky naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce je podle závěrů zaujatých v označeném usnesení přijatelná v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Pro úplnost lze dodat, že uvedená judikatorně ustálená kritéria přijatelnosti

pokračování

kasační stížnosti, vycházející z citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39, jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti.

[15] Nejvyšší správní předsedá, že související věc stěžovatele již odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 29. 9. 2025, č. j. 21 Ads 98/2025-30. Stěžovatel v nynější kasační stížnosti uvádí podobné námitky i argumentaci jako v předchozí (neúspěšné) kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto neshledal v nyní projednávané věci důvod se od závěrů přijatých v citovaném usnesení jakkoliv odchýlit.

[16] Stěžovatel odvozuje přijatelnost kasační stížnosti od důležitosti posouzení příslušnosti orgánu rozhodujícího o dávkách důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil a namítá nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení této právní otázky soudem (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Stěžovatel považuje za chybu, pokud v nynější věci rozhodoval „*orgán sociálního zabezpečení*“, a nikoliv „*odbor sociálního zabezpečení*“, který je k tomu dle stěžovatele příslušný. Nejvyšší správní soud nicméně konstatuje, že stěžovatel nijak konkrétně nereaguje na odůvodnění napadeného rozsudku. Kasační stížnost je přitom oprávněným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (resp. městského) soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 Afs 53/2005-59). Jinými slovy, „*[u]vedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem*“ (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 - 58).

[17] Stěžovatelem uplatněná tvrzení nesměřují proti přezkoumávanému rozsudku, ve kterém stěžovatel obdržel odpověď na jím uplatněnou žalobní argumentaci. Městský soud se vypořádal s podstatou žalobní argumentace a zejména zevrubně vysvětlil, proč označení žalovaného jako „*orgánu sociálního zabezpečení*“, jakož i další stěžovatelem tvrzené vady, nezpůsobují nicotnost rozhodnutí o námitkách (viz odstavce 31 až 38 napadeného rozsudku). Nejedná se tedy o námitky ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. a Nejvyšší správní soud se jimi proto nezabýval (srov. usnesení tohoto soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 - 63).

[18] Další námitka se vztahuje k nejasnosti v označení žalovaného. Stěžovatel tím *de facto* namítá, že řízení před městským soudem trpí vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Pokud by uvedená námitka byla důvodná, jednalo by se o tak závažnou vadu, že by představovala důvod přijatelnosti. Ani s touto námitkou se však zdejší soud neztotožňuje. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, je věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce. Dle § 69 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. (tedy i v nynější věci) není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon.

[19] Stěžovatel v žalobě označil jako žalovanou „Česká republika, *Orgán sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra*“. V soudním řízení správním však zákon přiznává správním orgánům způsobilost být účastníkem řízení (§ 33 odst. 2 s. ř. s.), a postavení žalovaného tudíž náleží přímo danému správnímu orgánu, zde Ministerstvu vnitra, a nikoliv České republice. Označení žalovaného jako „*orgánu sociálního zabezpečení*“ pak stěžovatel zřejmě převzal z rozhodnutí o námitkách. Jak však uvedl již městský soud, jedná se pouze o vymezení, v rámci jaké svěřené působnosti v dané věci jedná (viz odstavec 36). Nicméně, i pokud by se jednalo o vnitřní útvar žalovaného správního orgánu, nebyl by takový útvar samostatným správním orgánem, ale jen vnitřní organizační jednotkou, která nemá způsobilost být účastníkem řízení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2015, č. j. Nad 288/2014-58, č. 3257/2015 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2023, č. j. 2 As 218/2022-52). Městský soud tak v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu jako s žalovaným správním orgánem jednal s Ministerstvem vnitra.

[20] Městský soud dle stěžovatele dále pochybil tím, že vyhlásil již předem připravený rozsudek a na závěr jednání neudělil stěžovateli závěrečné slovo. I v tomto případě se jedná o námitku vady řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Nejvyšší správní soud konstatuje, že taková skutečnost ze spisu městského soudu nevyplývá. Ze zvukového záznamu o jednání dne 23. 1. 2025 (č. l. 21) vyplynulo, že soud poskytl stěžovateli dostatečný prostor k přednesení žalobních bodů i přednesu konečného návrhu podle § 49 s. ř. s. Účelem institutu konečného návrhu je umožnit účastníkovi reagovat na výsledky dokazování provedeného při jednání, vyjádřit svůj názor na skutkovou a právní stránku věci a případně v tomto směru upravit svůj návrh na rozhodnutí ve věci samé (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2010, č. j. 3 Ads 94/2009-85). Nejedná se však o nezastupitelný úkon, a nejde tak o obdobu „*posledního slova*“ ve smyslu § 217 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak se zřejmě domnívá stěžovatel. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že městský soud stěžovateli slovo ke konečnému návrhu udělil a stěžovatel toto své procesní právo též realizoval.

[21] Namítá-li pak stěžovatel, že soud vyhlásil „*předem připravený rozsudek*“, pak takové tvrzení je zcela nepodložené. Podle zvukového záznamu soudkyně v dané věci po skončení jednání vyhlásila rozsudek a stěžovateli stručně vysvětlila důvody svého rozhodnutí, s tím, že písemné vyhotovení rozsudku s podrobným odůvodněním stěžovatel obdržel později. Již při vyhlášení rozsudku stěžovatel vyjadřoval svůj nesouhlas a opakoval již uplatněné námitky. Nejvyšší správní soud přitom ověřil, že stěžovateli byl v řízení o žalobě dán dostatek prostoru k tomu, aby se vyjádřil ke všem zjištěným skutečnostem, a tedy že stěžovatel mohl svá práva efektivně hájit. Nyní stěžovatel neuvádí nic konkrétního, co by mohlo nasvědčovat porušení jeho práva na spravedlivý proces.

[22] Nejvyšší správní soud neshledal, že by městský soud zatížil řízení vadou mající dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Městský soud postupoval v souladu s judikaturou zdejšího soudu. Současně stěžovatel nepředestřel žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní

pokračování

soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu.

[23] Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[24] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí městského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení tedy opírá o § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný, byť byl ve věci úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu